

Recull bibliogràfic

Arqueologia i Paleontologia

Núm. 1, febrer 2013

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Recull bibliogràfic. Arqueologia i Paleontologia

Núm. 1, febrer 2013

Aquest recull bibliogràfic, que s'elabora des del Servei d'Arqueologia i Paleontologia de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni del Departament de Cultura, té una periodicitat mensual i és el resultat del buidatge dels materials bibliogràfics i documentals que es reben al Servei d'Arqueologia i Paleontologia i que després passen a ser dipositats a la Biblioteca del Patrimoni Cultural de la Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni, o al mateix Servei.

Es tracta d'un recull especialitzat en Arqueologia i Paleontologia que vol ser útil a tots els professionals i especialistes en el tema per tal que estiguin informats de les darreres novetats que es publiquen i arriben al Servei.

El recull, que està classificat alfabèticament per temes, segueix el mateix criteri que s'estableix al bloc de la Tribuna d'Arqueologia, respectant les mateixes entrades de continguts per tema i continguts per cronologia.

S'inclouen documents en diferents formats: monografies, articles de revista, actes de congressos, estudis, recursos electrònics, etc.

En alguns casos també s'inclouen enllaços considerats d'interès i relacionats amb el document citat, en especial quan aquest es troba disponible en format electrònic.

Redacció:

Núria Clua Garcia
Bibliotecària/Documentalista
Servei d'Arqueologia i Paleontologia
Direcció General d'Arxius, Biblioteques, Museus i Patrimoni

Sumari

[ARQUEOLOGIA MILITAR](#)

[ARQUEOLOGIA DEL PAISATGE](#)

[ARQUEOLOGIA SUBAQUÀTICA](#)

[ART RUPESTRE](#)

[ASSENTAMENTS PREHISTÒRICS](#)

[ASSENTAMENTS RURALS I VIL·LES](#)

[ASSENTAMENTS URBANS](#)

[CONSERVACIÓ, RESTAURACIÓ I MUSEÏTZACIÓ](#)

[ESTUDIS](#)

[EXCAVACIONS FORA DE CATALUNYA](#)

[FERRO-IBÈRIC-COLONITZACIONS](#)

[GESTIÓ DEL PATRIMONI](#)

[LLOCS DE CULTE](#)

[MEDIEVAL](#)

[MODERN](#)

[MÓN ECONÒMIC](#)

[MÓN FUNERARI](#)

[NEOLÍTIC-BRONZE](#)

[PALEOLÍTIC-EPIPALEOLÍTIC](#)

[ROMA I ANTIGUITAT TARDANA](#)

ARQUEOLOGIA MILITAR

EPPE, Guillaume. (2011-2012). "**Le fort du grau Saint-Ange et les fortifications côtières du Roussillon: un premier état de la recherche**". *ARCHÉO 66. Bulletin de l'Association Archéologique des Pyrénées-Orientales*. Perpignan: Association Archéologique des Pyrénées-Orientales, núm. 26, p. 75-79.

<http://www.aapo-66.com/administration/pdf_upload/bulletins-000017.pdf> [Consulta: febrer 2013].

LORRIO, Alberto J. (2012). "**Fosos en los sistemas defensivos del Levante ibérico (siglos VIII-II a.C.)**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 59-86.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MORILLO CERDÁN, Ángel; MORAIS, Rui. (desembre 2012). "**Un ejemplar de terra sigillata altoimperial con forma singular procedente de León (España)**". *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 99-108.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260722>> [Consulta: febrer 2013].

ARQUEOLOGIA DEL PAISATGE

MORÁN ÁLVAREZ, Marta. (2012). "**Les ocupacions al barri extramurs de Sant Pau del Mercadal. Intervenció en l'àmbit del Complex Vialia**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 171-182.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

PASSARRIUS, Olivier; CATAFAU, Aymat. (2011-2012). "**L'avancement des travaux du projet collectif de recherches (en 2011). Villages d'hier, villages d'aujourd'hui**". *ARCHÉO 66. Bulletin de l'Association Archéologique des Pyrénées-Orientales*. Perpignan: Association Archéologique des Pyrénées-Orientales, núm. 26, p. 59-74.

<http://www.aapo-66.com/administration/pdf_upload/bulletins-000017.pdf> [Consulta: febrer 2013].

VILA MOREIRAS, Sílvia; PIQUÉ I HUERTA, Raquel. (2012). "**Paisatge vegetal i gestió del combustible a la plana occidental catalana entre el neolític i l'edat mitjana: estat de la qüestió des de l'anàlisi antracològica**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 9-36.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

ARQUEOLOGIA SUBAQUÀTICA

BOSCH, Àngel; BUXÓ, Ramon; CHINCHILLA, Júlia; PALOMO, Antoni; PIQUÉ, Raquel; SAÑA, Maria; TARRÚS, Josep; TERRADAS, Xavier. (2011). ***El jaciment neolític lacustre de la Draga (Banyoles, Pla de l'Estany)***. Banyoles: Ajuntament de Banyoles; Girona: Diputació de Girona; Banyoles: Museus de Banyoles. (Quaderns de Banyoles; 13).

ART RUPESTRE

DÍAZ-ANDREU, Margarita. (desembre 2012). "Memoria y olvido en la Historia de la Arqueología: recuperando la figura de Francisco Benítez Mellado (1883-1962), el gran ilustrador arqueológico". *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 109-131.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260723>> [Consulta: febrer 2013].

VIÑAS, Ramon; MOROTE, J. Guillermo. (DL 2011). ***Arte rupestre de Valltorta-Gassulla. Museo y parque cultural = Art rupestre de Valltorta-Gassulla. Museu i parc cultural = Rock art of Valltorta-Gassulla. Museum and cultural park***. Pobla de Benifassà: Asociación de Amigos del Parque Cultural de La Valltorta y su Museo.

ASSENTAMENTS PREHISTÒRICS

ALTUNA, Jesús; MARIEZKURRENA, Koro; RÍOS, Joseba. (2011). ***Aitzbitarte III (Euskal Herria) giza aztarnak 33.600-18.400 BP (Sarrerako eremua) = Ocupaciones humanas en Aitzbitarte III (País Vasco) 33.600-18.400 BP (Zona de entrada a la cueva)***. Vitoria-Gasteiz: Gobierno Vasco. Departamento de Cultura. Dirección de Patrimonio Cultural. (Colección de Patrimonio Cultural Vasco; 5).

BOSCH, Àngel; BUXÓ, Ramon; CHINCHILLA, Júlia; PALOMO, Antoni; PIQUÉ, Raquel; SAÑA, Maria; TARRÚS, Josep; TERRADAS, Xavier. (2011). ***El jaciment neolític lacustre de la Draga (Banyoles, Pla de l'Estany)***. Banyoles: Ajuntament de Banyoles; Girona: Diputació de Girona; Banyoles: Museus de Banyoles. (Quaderns de Banyoles; 13).

MAILLÉ, Michel. (2010). ***Hommes et femmes de pierre. Statues-menhirs du Rouergue et du Haut-Languedoc***. Toulouse: Archives d'Écologie Préhistorique.

PÉREZ-ALMOGUERA, Arturo; RAFEL FONTANALS, Núria; ARILLA OSUNA, Maite; CARRERAS ROSSELL, Teresa. (2012). “**La ocupación prehistórica y romana de la cavidad M35 del Baix Pallars (Pallars Sobirà, Lleida)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 103-118.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

ASSENTAMENTS RURALS I VIL·LES

ANDRÉ ROUSSEAU, David. (2011). “**La villa présentée au public. Regard sur les expériences européennes**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 11-21. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BERTHAULT, Frédéric. (2011). “**Les restaurations du site de Montcaret (Dordogne, France): Bilan d'un demi-siècle**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 173-186. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BRIDOU, A.; CALLEGARIN, L.; LOPEZ, St.; RÉCHIN, Fr. (2011). “**Conserver et valoriser le patrimoine archéologique en milieu rural: le cas de la villa de l'Arribèra deus Gleisiars à Lalouquette (Pyrénées-Atlantiques)**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 107-131. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BURCH, Josep; CASTANYER, Pere; NOLLA, Josep M.; TREMOLEDA, Joaquim. (2011). “**The musealization of Roman villas in Catalonia**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 23-37. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

CASAS, Josep; SOLER, Victòria. (2012). “**Elements decoratius d'un edifici de la primera edat del ferro a Mas Gusó (Bellcaire d'Empordà)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 119-141.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

DUPONT, Robin. (2011). “**Les villae romaines valorisées en Europe occidentale. Bilan sanitaire et dispositifs de conservation**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 133-146. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

FAGES, Brieuc. (2011). "**La villa de Séviac: problèmes et enjeux de la préservation depuis 1864**". A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 161-172. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

FERRER I JANÉ, Joan. (2012). "**Saleitartin: testimoni múltiple d'un antropònim ibèric al jaciment de Can Rossó (Argençola)**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 143-151.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LLINÀS, Joan; NOLLA, Josep Maria; VIVO, Jordi; ZABALA, Marta. (2012). "**El sitjar del Camp de l'Abadia (Aiguaviva, Gironès). Dades noves sobre la romanització al Pla de Girona**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 153-170.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LORRIO, Alberto J. (2012). "**Fosos en los sistemas defensivos del Levante ibérico (siglos VIII-II a.C.)**". *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 59-86.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni. (desembre 2012). "**Anàlisi tecnofuncional d'estructures productives vitivinícoles d'època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus *arca lapidum***". *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 53-98.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260721>> [Consulta: febrer 2013].

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni; SIERRA DÍAZ, Leticia. (2011). "**Presentation models of Archaeological Heritage. From project to reality: The CELLA VINARIA PROJECT as an exemple (Teià-Maresme-Barcelona)**". A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 39-79. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

MARTÍNEZ, Rafael. (2011). "**LA OLMEDA: un nuevo espacio museístico**". A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 81-90. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

PELLECUER, Christophe. (2011). "**Villa-Loupian (Hérault, France). Regard sur le projet de musée de site, dix ans après l'ouverture au public**". A: *The musealization of the Roman*

villas. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 91-106. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

PÉREZ-ALMOGUERA, Arturo; RAFEL FONTANALS, Núria; ARILLA OSUNA, Maite; CARRERAS ROSSELL, Teresa. (2012). “**La ocupación prehistórica y romana de la cavidad M35 del Baix Pallars (Pallars Sobirà, Lleida)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 103-118.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

SCHENCK-DAVID, Jean-Luc; SCHENCK-DAVID, Kitterie. (2011). “**Montmaurin-Lassalles et Valentine en Haute-Garonne: à propos de deux résidences aristocratiques antiques à la dérive**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 147-159. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

ASSENTAMENTS URBANS

BERMÚDEZ LÓPEZ, Xavier. (abril 2012). “**Intervencions entorn de la plaça Major de Tàrraga: 4.000 anys en 175 metres**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 93-103.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257787>> [Consulta: febrer 2013].

CAMPOS CARRASCO, Juan Manuel; BERMEJO MELÉNDEZ, Javier. (juny 2012). “**Augusto y el proceso de promoción y municipalización en la ciudad de Arucci Turobriga. Una nueva interpretación arqueológica e histórica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 63-82.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258912>> [Consulta: febrer 2013].

CLUA MERCADAL, Maria. (abril 2012). “**Noves dades per al coneixement de la circulació monetària a la vila de Tàrraga**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 41-49.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257784>> [Consulta: febrer 2013].

COLET MARCÉ, Anna; NAVARRO BARBERÁN, Carles; GRIÑÓ MÀRQUEZ, Damià; SAULA BRIANSÓ, Oriol. (abril 2012). “**La intervenció arqueològica al carrer de la Font, 7-9. Un abocament de materials del segle XIV a la zona del call de Tàrraga**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 9-19.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257782>> [Consulta: febrer 2013].

CÒTS E CASANHA, Pèir. (abril 2012). “**El pont baixmedieval sobre el riu Ondara de Tàrraga. Resultats de l'actuació arqueològica duta a terme l'any 2007**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 115-131.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257789>> [Consulta: febrer 2013].

ESQUÉ BALLESTA, Míriam; MORENO EXPÓSITO, Iñaki; RAMOS RUIZ, Jordi. (abril 2012). “**Estudi ceràmic de la intervenció arqueològica al carrer de la Font, 7-9, de Tàrraga (Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 21-39.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257783>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; PEÑA JURADO, Antonio; RAMON MAS, Míriam; TEIXELL NAVARRO, Imma. (DL 2012). ***Praesidivm, templvm et ecclesia. Les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona 2010-2011 –memòria d'una exposició temporal-***. Tarragona: Ajuntament de Tarragona [etc].

<<http://blogs.sapiens.cat/recercatempleaugust/>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; TEIXELL NAVARRO, Imma. (juliol-agost 2012). “**A la recerca del temple d'August: les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona**”. *Plecs d'Història Local*. [s.l.]: Institut Ramon Muntaner; CCEPC, núm. 146, p. 2-4. Suplement gratuït de la revista *l'Avenç* núm. 381.

MORÁN ÁLVAREZ, Marta. (2012). “**Les ocupacions al barri extramurs de Sant Pau del Mercadal. Intervenció en l'àmbit del Complex Vialia**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 171-182.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

QUEVEDO SÁNCHEZ, Alejandro; BERMEJO TIRADO, Jesús. (juny 2012). “**Reinterpretación de un contexto material de mediados del siglo III d.C.: la intervención arqueológica de la calle Cuatro Santos n.º 40 (Cartagena)**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 107-133.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258913>> [Consulta: febrer 2013].

RUIZ VENTURA, Jordi; SUBIRÀ DE GALDÀCANO, M. Eulàlia. (abril 2012). “**Estudi antropològic dels enterraments trobats a la plaça Major de Tàrraga (L'Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 105-113.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257788>> [Consulta: febrer 2013].

SÁNCHEZ LÓPEZ, Elena; MORENO PÉREZ, Santiago. (juny 2012). “**El acueducto de Almuñécar. Revisión de su trazado y contextualización**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 83-106.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258934>> [Consulta: febrer 2013].

SAULA BRIANSÓ, Oriol; CÒTS E CASANHA, Pèir; FORCADES VIDAL, Lourdes. (abril 2012). “**La intervenció arqueològica preventiva al portal de Sant Antoni, al carrer de l'Hospital de Tàrraga**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 69-91.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257786>> [Consulta: febrer 2013].

VALENZUELA-LAMAS, Sílvia; VALENZUELA SUAUA, Lua. (abril 2012). “**La fauna recuperada al carrer de la Font 7-9: testimoni de l'alimentació al call jueu de Tàrraga (l'Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 51-67.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257785>> [Consulta: febrer 2013].

VILALTA MARTÍNEZ, Jordi. (desembre 2012). “**Troballes d'època iberoromana a les Naus Myc (Plana del Castell, Rubí)**”. *Butlletí. Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí*. Rubí: Centre d'Estudis Rubinencs, Any XXXI, núm. 59, p. 12-15.

CONSERVACIÓ, RESTAURACIÓ I MUSEÏTZACIÓ

ANDRÉ ROUSSEAU, David. (2011). “**La villa présentée au public. Regard sur les expériences européennes**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 11-21. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BERTHAULT, Frédéric. (2011). “**Les restaurations du site de Montcaret (Dordogne, France): Bilan d'un demi-siècle**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 173-186. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BRIDOU, A.; CALLEGARIN, L.; LOPEZ, St.; RÉCHIN, Fr. (2011). “**Conserver et valoriser le patrimoine archéologique en milieu rural: le cas de la villa de l'Arribèra deus Gleisiars à Lalouquette (Pyrénées-Atlantiques)**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 107-131. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BURCH, Josep; CASTANYER, Pere; NOLLA, Josep M.; TREMOLEDA, Joaquim. (2011). **"The musealization of Roman villas in Catalonia"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 23-37. (Studies on the rural world in the Roman period; 6)

DUPONT, Robin. (2011). **"Les villae romaines valorisées en Europe occidentale. Bilan sanitaire et dispositifs de conservation"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 133-146. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

FAGES, Brieuc. (2011). **"La villa de Séviac: problèmes et enjeux de la préservation depuis 1864"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 161-172. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

FONT URGELL, Jordi. (desembre 2012). **"Peces arqueològiques de la col·lecció Roura al Museu de Rubí"**. *Butlletí. Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí*. Rubí: Centre d'Estudis Rubinencs, Any XXXI, núm. 59, p. 2-11.

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni; SIERRA DÍAZ, Leticia. (2011). **"Presentation models of Archaeological Heritage. From project to reality: The CELLA VINARIA PROJECT as an exemple (Teià-Maresme-Barcelona)"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 39-79. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

MARTÍNEZ, Rafael. (2011). **"LA OLMEDA: un nuevo espacio museístico"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 81-90. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

PELLECUER, Christophe. (2011). **"Villa-Loupian (Hérault, France). Regard sur le projet de musée de site, dix ans après l'ouverture au public"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 91-106. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

SCHENCK-DAVID, Jean-Luc; SCHENCK-DAVID, Kitterie. (2011). **"Montmaurin-Lassalles et Valentine en Haute-Garonne: à propos de deux résidences aristocratiques antiques à la dérive"**. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 147-159. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

ESTUDIS

ARRAYÁS MORALES, Isaías. (desembre 2012). “**Miseria, guerra, piratas. Sobre los orígenes y el desarrollo del fenómeno pirático en la Anatolia meridional**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 25-52.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260717>> [Consulta: febrer 2013].

CALDELLI, Maria Letizia; RICCI, Cecilia. (juny 2012). “**Memoria ed epigrafia. Il pauper a Roma nel I secolo d.C., un progetto in corso**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 7-45.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258883>> [Consulta: febrer 2013].

CAMPOS CARRASCO, Juan Manuel; BERMEJO MELÉNDEZ, Javier. (juny 2012). “**Augusto y el proceso de promoción y municipalización en la ciudad de Arucci Turobriga. Una nueva interpretación arqueológica e histórica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 63-82.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258912>> [Consulta: febrer 2013].

EPPE, Guillaume. (2011-2012). “**Le fort du grau Saint-Ange et les fortifications côtières du Roussillon: un premier état de la recherche**”. *ARCHÉO 66. Bulletin de l'Association Archéologique des Pyrénées-Orientales*. Perpignan: Association Archéologique des Pyrénées-Orientales, núm. 26, p. 75-79.

<http://www.aapo-66.com/administration/pdf_upload/bulletins-000017.pdf> [Consulta: febrer 2013].

FERRER I JANÉ, Joan. (2012). “**Saleitartin: testimoni múltiple d'un antropònim ibèric al jaciment de Can Rossó (Argençola)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 143-151.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

FERRER I JANÉ, Joan; GARCIA I RUBERT, David; MORENO MARTÍNEZ, Isabel; TARRADELL-FONT, Núria; TURULL I RUBINAT, Albert. (2012). “**Aportacions al coneixement de la seca ibèrica de sikara i de l'origen del topònim Segarra**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 37-58.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LORRIO, Alberto J. (2012). “**Fosos en los sistemas defensivos del Levante ibérico (siglos VIII-II a.C.)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 59-86.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni. (desembre 2012). “**Anàlisi tecnofuncional d'estructures productives vitivinícoles d'època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus *arca lapidum***”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 53-98.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260721>> [Consulta: febrer 2013].

MINIAOUI, Souad. (desembre 2012). “**Réflexions sur l'orientation des sépultures dolméniques et mégalithiques en Tunisie**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 7-23.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260716>> [Consulta: febrer 2013].

MONCUNILL MARTÍ, Noemí. (2010). ***Els noms personals ibèrics en l'epigrafia antiga de Catalunya***. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 85).

PASSARRIUS, Olivier; CATAFAU, Aymat. (2011-2012). “**L'avancement des travaux du projet collectif de recherches (en 2011). Villages d'hier, villages d'aujourd'hui**”. *ARCHÉO 66. Bulletin de l'Association Archéologique des Pyrénées-Orientales*. Perpignan: Association Archéologique des Pyrénées-Orientales, núm. 26, p. 59-74.

<http://www.aapo-66.com/administration/pdf_upload/bulletins-000017.pdf> [Consulta: febrer 2013].

SANTOS ESTÉVEZ, Manuel. (enero-diciembre 2012). “**A proporción na escultura galaica da idade do ferro**”. *Cuadernos de Estudios Gallegos*. Santiago de Compostela: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Vol. LIX, núm. 125, p. 13-37.

<<http://estudiosgallegos.revistas.csic.es/index.php/estudiosgallegos/issue/current>> [Consulta: febrer 2013].

SIERRA MARTÍN, César. (juny 2012). “**La resolución de conflictos durante la Guerra del Peloponeso: el Epiro meridional y Mitilene**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 49-62.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258910>> [Consulta: febrer 2013].

EXCAVACIONS FORA DE CATALUNYA

GARCÍA ÁLVAREZ-BUSTO, Alejandro. (juny 2012). “**La iglesia fundacional del monasterio de Corias (Asturias) y los orígenes de la arquitectura monástica benedictina en el noroeste de la Península Ibérica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 135-158.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258914>> [Consulta: febrer 2013].

QUEVEDO SÁNCHEZ, Alejandro; BERMEJO TIRADO, Jesús. (juny 2012). “**Reinterpretación de un contexto material de mediados del siglo III d.C.: la intervención arqueológica de la calle Cuatro Santos n.º 40 (Cartagena)**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 107-133.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258913>> [Consulta: febrer 2013].

FERRO-IBÈRIC-COLONITZACIONS

CASAS, Josep; SOLER, Victòria. (2012). “**Elements decoratius d'un edifici de la primera edat del ferro a Mas Gusó (Bellcaire d'Empordà)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 119-141.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

FERRER I JANÉ, Joan. (2012). “**Saleitartin: testimoni múltiple d'un antropònim ibèric al jaciment de Can Rossó (Argençola)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 143-151.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

FERRER I JANÉ, Joan; GARCIA I RUBERT, David; MORENO MARTÍNEZ, Isabel; TARRADELL-FONT, Núria; TURULL I RUBINAT, Albert. (2012). “**Aportacions al coneixement de la seca ibèrica de sikara i de l'origen del topònim Segarra**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 37-58.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LLINÀS, Joan; NOLLA, Josep Maria; VIVO, Jordi; ZABALA, Marta. (2012). “**El sitjar del Camp de l'Abadia (Aiguaviva, Gironès). Dades noves sobre la romanització al Pla de Girona**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 153-170.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LORRIO, Alberto J. (2012). “**Fosos en los sistemas defensivos del Levante ibérico (siglos VIII-II a.C.)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 59-86.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MONCUNILL MARTÍ, Noemí. (2010). ***Els noms personals ibèrics en l'epigrafia antiga de Catalunya***. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 85).

SANTOS ESTÉVEZ, Manuel. (enero-diciembre 2012). "**A proporción na escultura galaica da idade do ferro**". *Cuadernos de Estudios Gallegos*. Santiago de Compostela: Consejo Superior de Investigaciones Científicas, Vol. LIX, núm. 125, p. 13-37.

<<http://estudiosgallegos.revistas.csic.es/index.php/estudiosgallegos/issue/current>> [Consulta: febrer 2013].

GESTIÓ DEL PATRIMONI

ASSOCIATION ARCHÉOLOGIQUE DES PYRÉNÉES-ORIENTALES. (2011-2012). "**Archéologie préventive (diagnostics, fouilles). Fouilles programmées, sondages, prospections**". *ARCHÉO 66. Bulletin de l'Association Archéologique des Pyrénées-Orientales*. Perpignan: Association Archéologique des Pyrénées-Orientales, núm. 26, p. 19-55.

<http://www.aapo-66.com/administration/pdf_upload/bulletins-000017.pdf> [Consulta: febrer 2013].

HERNÁNDEZ CARDONA, Francesc Xavier. (2012). "**El MAC i el seu context coevolutiu**"A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 206-209.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LLOVERA MASSANA, Xavier. (2012). "**Present i futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya. Reflexions de l'actual director**"A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 195-199.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MENÉNDEZ I PABLO, F. Xavier. (2012). "**El Museu d'Arqueologia de Catalunya, en el marc del projecte del Museu Nacional d'Història, Arqueologia i Etnologia de Catalunya. Objecions crítiques**"A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 202-206.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

PARGA-DANS, Eva. (2012). **“Estructura y desafíos de la arqueología comercial en España. Un proceso de innovación social”**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 87-100.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

PRATS FERRANDO, Georgina. (2012). **“Intervencions arqueològiques i paleontològiques a Lleida durant l'any 2011”**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 217-229.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

RAFEL, Núria. (2012). **“En quina direcció va el sistema museístic català? Per uns museus democràtics”**A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 200-202.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

SANMARTÍ, Joan. (2012). **“Un futur per al MAC al servei de la persistència de Catalunya?”**A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 187-189.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

SANTACANA MESTRE, Joan. (2012). **“El Museu d'Arqueologia de Catalunya: un museu que fa nosa?”**A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 189-192.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

TARRATS BOU, Francesc. (2012). **“S.T.T.L.”**A: **El futur del Museu d'Arqueologia de Catalunya**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 192-195.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

TRIGO PRUNERA, Maria. (2012). **“Memòria de l'activitat del Laboratori d'Arqueologia de la Universitat de Lleida durant l'any 2011”**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 213-216.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

LLOCS DE CULTA

ALON, Ilai. (2012). **“Some points in the sunni theology regarding heavenly architecture in Islam”**. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI,

Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 139-151. (Documenta; 21).

AZARA, Pedro. (2012). “**Un palacio sobre las aguas**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 61-66. (Documenta; 21).

BERLANDINI, Jocelyne. (2012). “**Contrées, espaces et résidences célestes en Égypte ancienne**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 13-36. (Documenta; 21).

CARRUESCO, Jesús. (2012). “**Palacios, plazas, templos: las residencias de los dioses en los orígenes de la polis**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 95-101. (Documenta; 21).

DEL OLMO, Gregorio. (2012). “**Del palacio de Baal a la Jerusalén celestial: de lo primordial a lo definitivo. Arquitectura celestial en el levante antiguo**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 37-43. (Documenta; 21).

FRONTISI-DUCROUX, Françoise. (2012). “**Architecture en apesanteur: trois variantes d'un motif mythique dans l'imaginaire grec**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 69-78. (Documenta; 21).

GARCÍA ÁLVAREZ-BUSTO, Alejandro. (juny 2012). “**La iglesia fundacional del monasterio de Corias (Asturias) y los orígenes de la arquitectura monástica benedictina en el noroeste de la Península Ibérica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 135-158.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258914>> [Consulta: febrer 2013].

LEBRUN, René; MAZOYER, Michel. (2012). “**Les constructions célestes**”. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 45-49. (Documenta; 21).

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; PEÑA JURADO, Antonio; RAMON MAS, Míriam; TEIXELL NAVARRO, Imma. (DL 2012). ***Praesidivm, templvm et ecclesia. Les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona 2010-2011 –memòria d'una exposició temporal-***. Tarragona: Ajuntament de Tarragona [etc].
<<http://blogs.sapiens.cat/recercatempleaugust/>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; TEIXELL NAVARRO, Imma. (juliol-agost 2012). **“A la recerca del temple d'August: les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona”**. *Plecs d'Història Local*. [s.l.]: Institut Ramon Muntaner; CCEPC, núm. 146, p. 2-4. Suplement gratuït de la revista *l'Avenç* núm. 381.

MALINSKI, Martine. (2012). **“La Jérusalem céleste. Vision de l'unité, d'après quelques manuscrits du haut moyen âge”**. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 127-137. (Documenta; 21).

MASETTI-ROUAULT, Maria Grazia. (2012). **“<<Bâtir une tour en l'air>>: l'architecture comme métaphore du pouvoir sur l'espace et le temps en Mésopotamie ancienne”**. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 51-60. (Documenta; 21).

REIG CALPE, Montserrat. (2012). **“Ciutats de metall: els edificis de bronze en l'imaginari grec”**. A: AZARA, Pedro; CARRUESCO, Jesús; FRONTISI-DUCROUX, Françoise; LURI, Gregorio (ed.); CAPELLAS, David (coord.). *Arquitectures celestials*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, p. 103-107. (Documenta; 21).

MEDIEVAL

BERMÚDEZ LÓPEZ, Xavier. (abril 2012). **“Intervencions entorn de la plaça Major de Tàrraga: 4.000 anys en 175 metres”**. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 93-103.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257787>> [Consulta: febrer 2013].

CLUA MERCADAL, Maria. (abril 2012). **“Noves dades per al coneixement de la circulació monetària a la vila de Tàrraga”**. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 41-49.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257784>> [Consulta: febrer 2013].

COLET MARCÉ, Anna; NAVARRO BARBERÁN, Carles; GRIÑÓ MÀRQUEZ, Damià; SAULA BRIANSÓ, Oriol. (abril 2012). “**La intervenció arqueològica al carrer de la Font, 7-9. Un abocament de materials del segle XIV a la zona del call de Tàrrega**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrrega: Museu Comarcal de l'Urgell; Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 9-19.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257782>> [Consulta: febrer 2013].

CÒTS E CASANHA, Pèir. (abril 2012). “**El pont baixmedieval sobre el riu Ondara de Tàrrega. Resultats de l'actuació arqueològica duta a terme l'any 2007**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrrega: Museu Comarcal de l'Urgell; Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 115-131.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257789>> [Consulta: febrer 2013].

ESQUÉ BALLESTA, Míriam; MORENO EXPÓSITO, Iñaki; RAMOS RUIZ, Jordi. (abril 2012). “**Estudi ceràmic de la intervenció arqueològica al carrer de la Font, 7-9, de Tàrrega (Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrrega: Museu Comarcal de l'Urgell; Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 21-39.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257783>> [Consulta: febrer 2013].

GARCÍA ÁLVAREZ-BUSTO, Alejandro. (juny 2012). “**La iglesia fundacional del monasterio de Corias (Asturias) y los orígenes de la arquitectura monástica benedictina en el noroeste de la Península Ibérica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 135-158.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258914>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; PEÑA JURADO, Antonio; RAMON MAS, Míriam; TEIXELL NAVARRO, Imma. (DL 2012). ***Praesidivm, templvm et ecclesia. Les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona 2010-2011 –memòria d'una exposició temporal-***. Tarragona: Ajuntament de Tarragona [etc].

<<http://blogs.sapiens.cat/recercatempleaugust/>> [Consulta: febrer 2013].

RUIZ VENTURA, Jordi; SUBIRÀ DE GALDÀCANO, M. Eulàlia. (abril 2012). “**Estudi antropològic dels enterraments trobats a la plaça Major de Tàrrega (L'Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrrega: Museu Comarcal de l'Urgell; Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 105-113.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257788>> [Consulta: febrer 2013].

SAULA BRIANSÓ, Oriol; CÒTS E CASANHA, Pèir; FORCADES VIDAL, Lourdes. (abril 2012). “**La intervenció arqueològica preventiva al portal de Sant Antoni, al carrer de**

l'Hospital de Tàrraga". *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 69-91.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257786>> [Consulta: febrer 2013].

VALENZUELA-LAMAS, Sílvia; VALENZUELA SUAUA, Lua. (abril 2012). **"La fauna recuperada al carrer de la Font 7-9: testimoni de l'alimentació al call jueu de Tàrraga (l'Urgell)"**. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 51-67.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257785>> [Consulta: febrer 2013].

MODERN

SAULA BRIANSÓ, Oriol; CÒTS E CASANHA, Pèir; FORCADES VIDAL, Lourdes. (abril 2012). **"La intervenció arqueològica preventiva al portal de Sant Antoni, al carrer de l'Hospital de Tàrraga"**. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 69-91.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257786>> [Consulta: febrer 2013].

MÓN ECONÒMIC

CLUA MERCADAL, Maria. (abril 2012). **"Noves dades per al coneixement de la circulació monetària a la vila de Tàrraga"**. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 41-49.

<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257784>> [Consulta: febrer 2013].

FERRER I JANÉ, Joan; GARCIA I RUBERT, David; MORENO MARTÍNEZ, Isabel; TARRADELL-FONT, Núria; TURULL I RUBINAT, Albert. (2012). **"Aportacions al coneixement de la seca ibèrica de *sikara* i de l'origen del topònim Segarra"**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 37-58.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

PÉREZ-ALMOGUERA, Arturo; RAFEL FONTANALS, Núria; ARILLA OSUNA, Maite; CARRERAS ROSSELL, Teresa. (2012). **"La ocupación prehistórica y romana de la cavidad M35 del Baix Pallars (Pallars Sobirà, Lleida)"**. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 103-118.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MÓN FUNERARI

BERMÚDEZ LÓPEZ, Xavier. (abril 2012). “**Intervencions entorn de la plaça Major de Tàrraga: 4.000 anys en 175 metres**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 93-103.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257787>> [Consulta: febrer 2013].

CALDELLI, Maria Letizia; RICCI, Cecilia. (juny 2012). “**Memoria ed epigrafia. Il pauper a Roma nel I secolo d.C., un progetto in corso**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 7-45.
<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258883>

MINIAOUI, Souad. (desembre 2012). “**Réflexions sur l'orientation des sépultures dolméniques et mégalithiques en Tunisie**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 7-23.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260716>> [Consulta: febrer 2013].

RUIZ VENTURA, Jordi; SUBIRÀ DE GALDÀCANO, M. Eulàlia. (abril 2012). “**Estudi antropològic dels enterraments trobats a la plaça Major de Tàrraga (L'Urgell)**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 105-113.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257788>> [Consulta: febrer 2013].

NEOLÍTIC-BRONZE

BERMÚDEZ LÓPEZ, Xavier. (abril 2012). “**Intervencions entorn de la plaça Major de Tàrraga: 4.000 anys en 175 metres**”. *URTX. Revista d'Humanitats de l'Urgell*. Tàrraga: Museu Comarcal de l'Urgell: Arxiu Comarcal de l'Urgell, núm. 26, p. 93-103.
<<http://www.raco.cat/index.php/Urtx/article/view/257787>> [Consulta: febrer 2013].

BOSCH, Àngel; BUXÓ, Ramon; CHINCHILLA, Júlia; PALOMO, Antoni; PIQUÉ, Raquel; SAÑA, Maria; TARRÚS, Josep; TERRADAS, Xavier. (2011). **El jaciment neolític lacustre de la Draga (Banyoles, Pla de l'Estany)**. Banyoles: Ajuntament de Banyoles; Girona: Diputació de Girona; Banyoles: Museus de Banyoles. (Quaderns de Banyoles; 13).

MAILLÉ, Michel. (2010). **Hommes et femmes de pierre. Statues-menhirs du Rouergue et du Haut-Languedoc**. Toulouse: Archives d'Écologie Préhistorique.

MINIAOUI, Souad. (desembre 2012). “**Réflexions sur l’orientation des sépultures dolméniques et mégalithiques en Tunisie**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 7-23.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260716>> [Consulta: febrer 2013].

PÉREZ-ALMOGUERA, Arturo; RAFEL FONTANALS, Núria; ARILLA OSUNA, Maite; CARRERAS ROSSELL, Teresa. (2012). “**La ocupación prehistórica y romana de la cavidad M35 del Baix Pallars (Pallars Sobirà, Lleida)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 103-118.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

PALEOLÍTIC-EPIPALEOLÍTIC

ALTUNA, Jesús; MARIEZKURRENA, Koro; RÍOS, Joseba. (2011). **Aitzbitarte III (Euskal Herria) giza aztarnak 33.600-18.400 BP (Sarrerako eremua) = Ocupaciones humanas en Aitzbitarte III (País Vasco) 33.600-18.400 BP (Zona de entrada a la cueva)**. Vitoria-Gasteiz: Gobierno Vasco. Departamento de Cultura. Dirección de Patrimonio Cultural. (Colección de Patrimonio Cultural Vasco; 5).

ROMA I ANTIGUITAT TARDANA

ANDRÉ ROUSSEAU, David. (2011). “**La villa présentée au public. Regard sur les expériences européennes**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 11-21. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BERTHAULT, Frédéric. (2011). “**Les restaurations du site de Montcaret (Dordogne, France): Bilan d’un demi-siècle**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 173-186. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BRIDOU, A.; CALLEGARIN, L.; LOPEZ, St.; RÉCHIN, Fr. (2011). “**Conserver et valoriser le patrimoine archéologique en milieu rural: le cas de la villa de l’Arribèra deus Gleisiars à Lalouquette (Pyrénées-Atlantiques)**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 107-131. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

BURCH, Josep; CASTANYER, Pere; NOLLA, Josep M.; TREMOLEDA, Joaquim. (2011). “**The musealization of Roman villas in Catalonia**”. A: *The musealization of the Roman*

villas. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 23-37. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

CALDELLI, Maria Letizia; RICCI, Cecilia. (juny 2012). “**Memoria ed epigrafia. Il pauper a Roma nel I secolo d.C., un progetto in corso**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 7-45.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258883>> [Consulta: febrer 2013].

CAMPOS CARRASCO, Juan Manuel; BERMEJO MELÉNDEZ, Javier. (juny 2012). “**Augusto y el proceso de promoción y municipalización en la ciudad de Arucci Turobriga. Una nueva interpretación arqueológica e histórica**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 63-82.
<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258912>> [Consulta: febrer 2013].

DUPONT, Robin. (2011). “**Les villae romaines valorisées en Europe occidentale. Bilan sanitaire et dispositifs de conservation**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 133-146. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

FAGES, Brieuc. (2011). “**La villa de Séviac: problèmes et enjeux de la préservation depuis 1864**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 161-172. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

LLINÀS, Joan; NOLLA, Josep Maria; VIVO, Jordi; ZABALA, Marta. (2012). “**El sitjar del Camp de l'Abadia (Aiguaviva, Gironès). Dades noves sobre la romanització al Pla de Girona**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 153-170.
<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; PEÑA JURADO, Antonio; RAMON MAS, Míriam; TEIXELL NAVARRO, Imma. (DL 2012). ***Praesidivm, templvm et ecclesia. Les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona 2010-2011 –memòria d'una exposició temporal-***. Tarragona: Ajuntament de Tarragona [etc].
<<http://blogs.sapiens.cat/recercatempleaugust/>> [Consulta: febrer 2013].

MACIAS SOLÉ, Josep Maria; MUÑOZ MELGAR, Andreu; TEIXELL NAVARRO, Imma. (juliol-agost 2012). “**A la recerca del temple d'August: les intervencions arqueològiques a la Catedral de Tarragona**”. *Plecs d'Història Local*. [s.l.]: Institut Ramon Muntaner; CCEPC, núm. 146, p. 2-4. Suplement gratuït de la revista *l'Avenç* núm. 381.

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni. (desembre 2012). “**Anàlisi tecnofuncional d'estructures productives vitivinícoles d'època romana. Identificació i localització a Catalunya de fosses de maniobra de premses de biga amb contrapès tipus *arca lapidum***”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 53-98.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260721>> [Consulta: febrer 2013].

MARTÍN I OLIVERAS, Antoni; SIERRA DÍAZ, Leticia. (2011). “**Presentation models of Archaeological Heritage. From project to reality: The CELLA VINARIA PROJECT as an exemple (Teià-Maresme-Barcelona)**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 39-79. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

MARTÍNEZ, Rafael. (2011). “**LA OLMEDA: un nuevo espacio museístico**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 81-90. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

MORILLO CERDÁN, Ángel; MORAIS, Rui. (desembre 2012). “**Un ejemplar de *terra sigillata* altoimperial con forma singular procedente de León (España)**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 2, p. 99-108.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/260722>> [Consulta: febrer 2013].

PELLECUER, Christophe. (2011). “**Villa-Loupian (Hérault, France). Regard sur le projet de musée de site, dix ans après l'ouverture au public**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 91-106. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

PÉREZ-ALMOGUERA, Arturo; RAFEL FONTANALS, Núria; ARILLA OSUNA, Maite; CARRERAS ROSSELL, Teresa. (2012). “**La ocupación prehistórica y romana de la cavidad M35 del Baix Pallars (Pallars Sobirà, Lleida)**”. *Revista d'Arqueologia de Ponent*. Lleida: Universitat de Lleida, núm. 22, p. 103-118.

<<http://www.rap.cat/cat/index.php?pag=digital.php>> [Consulta: febrer 2013].

QUEVEDO SÁNCHEZ, Alejandro; BERMEJO TIRADO, Jesús. (juny 2012). “**Reinterpretación de un contexto material de mediados del siglo III d.C.: la intervención arqueológica de la calle Cuatro Santos n.º 40 (Cartagena)**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiquitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 107-133.

<<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258913>> [Consulta: febrer 2013].

SÁNCHEZ LÓPEZ, Elena; MORENO PÉREZ, Santiago. (juny 2012). “**El acueducto de Almuñécar. Revisión de su trazado y contextualización**”. *PYRENAE. Revista de Prehistòria i Antiguitat de la Mediterrània Occidental*. Barcelona: Universitat de Barcelona. Departament de Prehistòria, Història Antiga i Arqueologia, núm. 43, vol. 1, p. 83-106. <<http://www.raco.cat/index.php/Pyrenae/article/view/258934>> [Consulta: febrer 2013].

SCHENCK-DAVID, Jean-Luc; SCHENCK-DAVID, Kitterie. (2011). “**Montmaurin-Lassalles et Valentine en Haute-Garonne: à propos de deux résidences aristocratiques antiques à la dérive**”. A: *The musealization of the Roman villas*. Girona: Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural [etc.], p. 147-159. (Studies on the rural world in the Roman period; 6).

VILALTA MARTÍNEZ, Jordi. (desembre 2012). “**Troballes d'època iberoromana a les Naus Myc (Plana del Castell, Rubí)**”. *Butlletí. Grup de Col·laboradors del Museu de Rubí*. Rubí: Centre d'Estudis Rubinencs, Any XXXI, núm. 59, p. 12-15.